

Jaz samo opomnim: kedo je bil tedaj leta 1873 — le pogledite v stenografične zapisnike — ki se je za posojilo v srebru, za glasovite posojilne blagajnice, toliko raznemal? Bila je stara garda (živahna veselost); kajti jaz spoznavam, da so se na strani vse tako zvane pravne stranke, katera je jednoglasno odbila ón predlog, nahajali nekateri gospodje, ki so zdaj pri večini. Imenujem samo barona Walterskirchna. Denarja smo imeli takrat v izobilji, naravno, da so se rešile mnoge dvomne eksistence à la „Chabrus“, morebiti še tudi katere druge, in danes, ko pravi minister: „jaz, in vsak naslednik mora imeti denarja, v interesu države“ — ej, tû je človek na hip zapet, srcé in usta, se vé, polna zaupanja, a roke v žepu — za tako „zaupanje“ nimam razuma. Vso Avstrijo mu zaupljivo izročé, 60 milijonov pa ne! (Živahna veselost.)

Konečno povem, da ne spoznam za nálog ministrov, o notranjih zadevah tako prehajati na dnevni red z besedo, da ga te stvari ne brigajo. Zdaj prihaja dan, ko mora tudi on računati s temi faktorji, če tudi pravi: kedar bode prišlo do dela, spoznali bodo vsi rodovi svoj poziv in z veseljem darovali kri in življenje. Zahvalujem se za ta poklon, zaslužen je, a takega častnega spričevala zahtevam tudi za slovansko ljudstvo; častno spričevalo je, da tostranska polovica države v teh nevarnih dnevih ne bode imela nikakega Klapke, da bi slovanske trume vodil v boj zoper svojega gospoda in cesarja. To je prekrasno spričevalo ravno zato, ker se upa, da bodo slovanska ljudstva v dnevih nesreče vse pozabila in le mislila na rešitev države. Zato je zadnji čas, da se neha pridržavati pravica in pravičnost Slovanom, na katerih zvestobo se že zdaj računa.

Glejmo, kaj se tû godí! Obravnava se iztočno vprašanje; 15 milijonov Slovanov imamo v Avstriji; pogledimo pa odbor, a niti jednega Slovana ni v odboru, niti jednega uda ljudstva, katero zastopati imam jaz čast — katoliško-konservativnega ljudstva — vsi udje njegovi so trdi Nemci. (Veselost.) Ti pravijo gospodu ministru, kam naj obrača čoln države, pripovedujejo mu v imenu (!) Avstrijskih narodov, podlagajo svoj patriotizem kakor patriotizem tû ne zastopanih narodov; zato se zahvalujem gospodu ministru, v kakoršni obliki zahvale morebiti ne pričakuje. (Veselost.) Iz srca se mu zahvalujem, da ni dal odgovora na mnoga vprašanja, kaj so interesi Avstrije. (Veselost.) In tu se mi zdi občudovanja vredna ta previdnost, kajti bilo mu je le do tega, dobiti 60 milijonov (veselost) in ako razloži interese Avstrije, se vse razdere. (Živahna veselost in ploskanje.)

Izrečno tudi povem, morebiti bi tudi jaz ne bil glasoval zá nje, kajti, ako bi bil on v tem zboru, pri tej večini, pri tej Avstrijski vladi naznanil interese, in da jih je večina odobrila, bi bil jaz zanikal, kajti tako razlaganje Avstrijskih interesov bi bilo gotovo v protislovji s tem, kar želé konservativno-katoliška ljudstva v Avstriji in po pravici pričakujejo.

S tem sklepam in le še dostavljam to: Jaz in mnogo mojih prijateljev bomo glasovali za privolitev; al odpovedali se bomo vsaki, vsaki in vsi odgovornosti, in zato sprejemem najprej vladni predlog, zato, ker, ako popravim vladni predlog, se storim odgovornega, če tudi premenim le pičico v vladnem predlogu. Oj, diplomati so zviti! Rekli bi potem: „Ko ne bi bili te pičice pre naredili, vse bi bilo drugače“ (živahna veselost). In ker sedaj odložim vso odgovornost gospodu ministru, odbijem vse poprave in tudi predloga večine ne morem sprejeti, ker ona meni krepost Avstrije podpirati s tem, da apelira na svojo vsemu svetu znano slabost, na sedanje ustavne razmere. (Ugovor na levici.) Jaz

sem prepričan — in vekomaj mi ne vzamete tega prepričanja — da sedanje ustavne razmere ne nosijo v sebi moči Avstrije, ampak veliko nevarnost za celi njen obstanek. To so Vam dokazali Ruski generali! S tem bodi stvari konec. (Živahno ploskanje.)

Slovansko slovstvo.

* „Jadranska vila“ zove se časnik, ki ga name-rava izdavat v Bakru dvakrat na mesec učitelj ljudskih šol gosp. Rimanič. Cena celoletna izvan Bakra je 3 gold. 50 kr.

* „Zatečen ženik“ je nova vesela igra v treh aktih Jos. Tomića, ki je bila z veliko pohvalo predstavljena v Zagrebškem kazališču. Kritika jo uvrstuje med najbolj vesele igre Hrvatske.

* „Marula“ je imé novi Hrvatski zgodovinski drami v pet aktih, ki jo je spisal Ivan Kukuljević, ki ima priti še ta mesec na oder Zagrebški.

* „Črnogorci“ je imé operi, katero je zložil vrl Česki skladatelj, al policija v Pragi ne dopušča predstavljati te opere.

Mnogovrstne novice.

* Med Turškimi vojaki razsaja silno legar (tifus). V Carigradu je kakih 50 000 bolnikov, katerim v bolnišnicah postelj tako manjka, da morajo po trije v eni ležati. — Pa tudi med Rusko armado v Aziji razsaja ista bolezen tako hudo, da je pobrala že na tisuče vojakov in tudi nekoliko generalov.

* Bratovščina debelih ljudi. V glavnem mestu severne Amerike obstoji bratovščina ali društvo debelih ljudi. Preteklega meseca je imelo ono društvo v Gregorys-Pointu občni zbor. Društvo ima 15 podpredsednikov, kateri skupaj vagajo 3450 funtov. Najdebelejši med njimi je neki 25letni mladeneč s 399 funti.

Zabavno berilo.

Iz sodnijskega življenja.

Po spominu starega skušenega pravnika.

Spisuje Jakob Aléšovec.

Iz globočine morjá.

(Dalje.)

Preteklo je leto. Kaj je leto dni za človeka, kakor sem bil jaz, kateremu je za obilni posel vsak dan, vsak mesec prekratek! O Dolarju nisem nič izvedel, dasiravno mi je bil obljubil poslati mi, če bo mogoče, naznanilo brž, ko bo imel tiča v pestéh. Vendar se temu nisem čudil niti me ni vznemirjalo. Pot do Amerike je dolga, poštné zveze so bile takrat nezanesljive in nepopolne, tudi se je ravno tisto leto potopilo več ladij. Tedaj je bilo mogoče, skoro gotovo, da se je pismo, če mi je katero poslal, po poti zgubilo; mogoče tudi, da je on sam bil že na dnu morja. — Odkritosrčno rečeno — si tudi s to zadevo nisem preveč ubijal glave, ker so mi druge zamotane in sitne preiskave mučile možgane.

Preteklo je tedaj že leto, ko nekega dne — bilo je pozimi — sedim domá pri gorki peči zamaknjen v sodnijske akte, kar mi naznani strežaj (bil sem namreč neoženjen), da praša neka mlada gospôska ženska po meni. To se mi zdi nekaj čudnega; brž položim pipo,